

PHÁP LUẬT TỔ TỤNG Ở VIỆT NAM TỪ THẾ KỈ XV ĐẾN THẾ KỈ XIX NHỮNG GIÁ TRỊ LỊCH SỬ VÀ ĐƯƠNG ĐẠI

TRẦN HỒNG NHUNG *

Tóm tắt: Xây dựng nền tư pháp trong sạch, vững mạnh, dân chủ, nghiêm minh, bảo vệ công lí, từng bước hiện đại, phục vụ nhân dân, phụng sự Tổ quốc, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự xã hội, thúc đẩy phát triển kinh tế-xã hội và hội nhập quốc tế là một trong những nội dung quan trọng của Chiến lược cải cách tư pháp nói riêng và đối với định hướng xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN nói chung ở Việt Nam hiện nay. Bài viết phân tích đặc điểm, nội dung và nêu bật những giá trị của hoạt động tố tụng ở Việt Nam thời phong kiến trong giai đoạn từ thế kỉ XV đến thế kỉ XIX: đó là một nền tố tụng hướng đến việc bảo vệ những quyền lợi chính đáng của con người; đề cao tính trong sạch, minh bạch, công khai trong hoạt động tư pháp; thực hiện nhiều biện pháp nhằm tăng cường giám sát đối với công tác xét xử; lựa dụng những quan lại đủ tài đức đảm bảo tính khách quan, công tâm trong phán quyết đồng thời chú trọng đến việc nâng cao hiệu quả của công tác thi hành án. Việc nghiên cứu nội dung và giá trị của pháp luật tố tụng thời phong kiến gợi mở nhiều bài học cho việc thực hiện Chiến lược cải cách tư pháp ở nước ta hiện nay.

Từ khoá: Pháp luật tố tụng; thế kỉ XV đến thế kỉ XIX; giá trị

Nhận bài: 25/11/2020

Hoàn thành biên tập: 28/10/2021

Duyệt đăng: 28/10/2021

THE PROCEDURAL LAW OF VIETNAM FROM THE XVth CENTURY TO THE XIXth CENTURY - THE HISTORICAL AND CONTEMPORARY VALUES

Abstract: Building a transparent, strong, democratic, strict judicial system which ensures protecting justice, gradually modernizing, serving the people and the Fatherland, contributing to the maintenance of political security and social order, promoting socio-economic development and international integration is one of the important contents of the Judicial Reform Strategy in particular and towards the orientation of building a socialist rule of law state in general in Vietnam today. The article analyzes the characteristics, content and highlights the values of legal proceedings in Vietnam during the feudalism, focusing on the period from the 15th to the 19th century. It is a proceeding aimed at protecting the legitimate rights of people; upholding the purity, transparency and publicity in judicial activities; taking many measures to strengthen the supervision over the adjudication work; selecting qualified and virtuous mandarins to ensure objectivity and fairness in judgments and at the same time focusing on improving the efficiency of judgment enforcement. Researching the content and value of the feudal procedural law suggests many lessons for the implementation of the Judicial Reform Strategy in our country today.

Keywords: Procedural law; 15th to 19th century; value

Received: Nov 25th, 2021; Editing completed: Oct 28th, 2021; Accepted for publication: Oct 28th, 2021

* Tiến sĩ, Trường Đại học Luật Hà Nội
E-mail: tranhongnhung@hlu.edu.vn

Thời phong kiến ở Việt Nam, các quan hệ xã hội trải qua nhiều biến động bởi